

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/205815,Ewa-Wojcicka-Dzieci-w-Powstaniu-Warszawskim.html>
26.02.2026, 15:54



Ewa Wójcicka: Dzieci w Powstaniu Warszawskim

Miały po 10-12 lat lub trochę więcej. Walczyły w Powstaniu Warszawskim, pełniąc przede wszystkim role łączników, przenosząc pocztę oraz rozkazy. Niejednokrotnie narażały swoje życie przebywając na pierwszej linii frontu przeciwko Niemcom.

02.08.2026

[Dzieci Powstanie Warszawskie](#)

Wśród dzieci – najmłodszych uczestników powstańczych walk – znajdował się Witold Modelski pseudonim „Warszawiak”, 12-letni chłopiec, który wstąpił do powstańczego oddziału 2 sierpnia 1944 r.

Najmłodsi powstańcy uchwyceni w obiektywie

Najsłynniejsze zdjęcie młodego powstańca zostało prawdopodobnie wykonane w okolicach ulicy Wareckiej. „Warszawiak”, ubrany w za dużą wojskową bluzę oraz hełm, stoi wpatrzony w obiektyw aparatu, trzymając w jednej ręce broń. Wraz z nim na zdjęciu znajduje się strzelec Wiesław Kalinowski pseudonim „Arab”.

Witold Modelski urodził się 4 czerwca 1932 r. (niektóre źródła podają datę 5 czerwca 1932 r.). Jego ojciec Janusz w okresie wojny walczył w partyzantce. Chłopiec razem z matką Jadwigą oraz bratem mieszkał przy ul. Leszno 33. „Warszawiak” walczył w batalionie „Parasol”, był łącznikiem dowódcy 1. kompanii – Stanisława Leopolda pseudonim „Rafał”. Potem pełnił też funkcję łącznika zastępcy dowódcy batalionu „Gozdawa” (Batalion im. Stefana Czarnieckiego) Lucjana Fajera pseudonim „Ognisty”.

W czasie walk o Redutę Banku Polskiego przy ul. Bielańskiej „Warszawiak”, mimo ciągłego ognia nieprzyjaciela, zdołał przenieść dla powstańców meldunek. Razem z innymi walczącymi, w wyniku naporu Niemców, opuścił kanałami Stare Miasto docierając do Śródmieścia. 23 sierpnia 1944 r. otrzymał Krzyż Walecznych oraz awans na stopień kaprała. 20 września 1944 r. Witold Modelski poległ na Czerniakowie. Jego grób znajduje się w Kwaterach Wojennych Batalionu AK „Parasol” na Powązkach Wojskowych w Warszawie.

Niespełna rok starszy od Witka był Jerzy Kotuszewski pseudonim „Jurek”, ur. 21 kwietnia 1931 r. Na zdjęciu, w przydużym hełmie, z opaską powstańczą na ramieniu oraz latarką za pasem. Był łącznikiem batalionu „Krybar”. Nie wiadomo, kiedy chłopiec przyłączył się do powstania. „Jurek” zginął 19 sierpnia 1944 r.

Pseudonimem „Kędziorek” posługiwał się łącznik Zbigniew Stefan Ślęzakowski. Niestety brak informacji o tym, w którym oddziale walczył. Jego fotografię wykonał na ulicy Zgoda 3 Eugeniusz Lokajski ps. „Brok”. „Kędziorek” po upadku powstania trafił do Stalagu IV-B Mühlberg jako jeńiec numer 103223. Po wojnie przebywał w Wielkiej Brytanii oraz w Stanach Zjednoczonych, następnie osiadł w Polsce. Zmarł 9 kwietnia 2016 r.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Dzieci, Powstanie warszawskie

Artykuł